

TOTEM

Tidsskrift ved Religionsvidenskab,
Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet
Nummer 43, forår 2019
© Tidsskriftet og forfatterne, 2019

Religion og Politik

Britta Mogensen: Islamisering af Danmark

Af stud. mag.
Jakob Flansmose Mikkelsen

Indhold

Indledning	3
En snigende islamisering	3
Laïcisme eller Judeo-Kristen sekularisme	4
Counter-Jihad.....	6
Oliopoly eller pluralistisk religionsbillede?	7
Sikkerhedsliggørelse.....	9
Konklusion.....	10
Litteraturliste	11

Indledning

Jeg har valgt at besvare eksamensspørgsmål a). Spørgsmålet lyder som følger:

Der ønskes en diskussion af religion og politik med udgangspunkt i en analyse af indlæg om Islamisering, bragt i *Den Korte Avis*: <https://denkorteavis.dk/2017/hvis-vi-ikke-vil-have-svenske-tilstande-er-vi-i-11-time/>

Jeg vil gå ind og undersøge hvilke holdninger Britta Mogensen giver udtryk for, og hvordan hun ønsker, at staten skal agere i forhold til islam. Igennem Elizabeth Shakman Hurds bog *The Politics of Secularism in the International Relations* vil jeg diskutere hvorvidt Mogensen kan anses for at være laicist eller Judeo-Kristen sekularist. Jeg vil kigge på Benjamin Lees artikel *A Day in the "Swamp"*, og analysere om man kan betegne Mogensen som en del af Counter-Jihad bevægelsen. Jeg vil yderligere gå ind i Fenggang Yangs artikel *Oliopoly is not pluralism*, og kigge på hvordan Mogensen ønsker staten skal agere i forhold til islam. Afslutningsvist vil jeg kigge på Carsten Bagge Laustsen og Ole Wævers artikel *Religion forsvaret. Hellige objekter for sikkerhedspolitik*. Her vil jeg diskutere hvordan Mogensen forholder sig til det begreb som Laustsen og Wæver kalder sikkerhedsliggørelse. Jeg vil undervejs komme med del konklusioner, og til sidst komme med en samlet konklusion.

En snigende islamisering

Under overskriften *Islamiseringen af Danmark begyndte blødt med krav om badeforhæng – så kom alle de andre krav om særbehandling* publicerede Britta Mogensen den 18. oktober 2007 et indlæg på Den Korte Avis' hjemmeside. Jeg vil herunder kort præsentere teksten samt dens budskab.

Teksten starter med problemstillingen, nemlig at Danmark har givet efter overfor en række af særkrav fra islam. Dette, mener Mogensen, er sket efter salamimetoden, et begreb som Den Danske Ordbog beskriver således: "fremgangsmåde eller strategi hvor man lidt efter lidt eller stykke for stykke når det ønskede mål, fx i form af gradvise nedskæringer eller indskrænkninger" (ordnet). Hun argumenterer for at denne salamimetode, eller snigende islamisme som hun også kalder det, startede blødt med badeforhæng. Senere blev kravene flere og endte blandt andet med tvungen halalslagtet kød i skoler, institutioner og forretninger, samt ramadanfejring på Christiansborg. Mogensen får desuden pointeret,

at religionsfriheden er et ukendt begreb i islamistiske lande. Hun går ind og problematiserer udbredelsen af shari'a, som ifølge hende gør "de muslimske småpiger til seksualobjekter" (Mogensen 2007), og giver forældrene mulighed for at "sulte deres børn en måned om året" (ibid.). Mogensen anerkender, at der fra politisk side er blevet gjort noget, blandt andet ved hjælp af burkaforbud og visitationszoner, men pointerer at der stadig er "lang vej til at fjerne ondets rod" (ibid.). Til sidst behandler Mogensen problemet omkring nogle internationale konventioner som Danmark har skrevet under på. Mogensen ønsker, at Danmark forlader disse, men nogle eksperter mener, at dette er vanskeligt. Dette mener hun ikke, og dokumenterer dette ved at kigge direkte på hvad der står i disse konventioner. Mogensen slutter af med en opfordring til at rode op i problemet, så vi kan "genskabe det Danmark, vi kendte" (ibid.).

Ved at kigge på Mogensens indlæg kan vi lave en konstruktion af hendes fjendebillede, det som hun kalder islam. Islam er, i hendes øjne, en religion og ideologi, som påtvinger staten en masse særkrav, der går ud over almene danskere. Den er ekspansiv, truende og voldelig. Dette understrejes med ord som "voldtægt", "mord", "gadeskyderier" og "terrorhandlinger" (ibid.). Hendes ordvalg af islamisme viser også tydeligt hendes syn på islam. Islamisme defineres således i Den Danske Ordbog: "ideologisk retning der dikterer at islam skal være grundlag for hele samfundets indretning, og at sharia skal have forrang i forhold til verdslig lovgivning" (ordnet).

Laïcisme eller Judeo-Kristen sekularisme

I 2008 udgav Elizabeth Shakman Hurd bogen *The Politics of Secularism in International Relations*. Jeg har i denne opgave benyttet mig af kapitel to: *Varieties of Secularism*. Hurd præsenterer her to typer af sekularisme, som hun kalder laïcisme og Judeo-Kristen sekularisme, og dette skal vi kigge lidt nærmere på.

Laïcismen er defineret ved at vi har et klart skel, hvor det religiøse hører til privaten og det sekulære til offentligheden. Hurd skriver således at "laicism seeks to confine religious belief and practice "to a space where they cannot threaten political stability or the liberties of "free-thinking" citizens"" (Hurd 2008, 30). Det offentlige sekulære beskrives som common sense, rationelt, retfærdigt og tolerant (ibid., 35), mens det religiøse beskrives som irrationelt og udemokratisk (ibid., 37).

I Judeo-Kristen sekularisme ses den vestlige samfundsorden at have dens oprindelse i en kristen tradition. Selve opdelingen mellem det spirituelle, som er kirkens domæne, og det temporale, som er statens domæne, er noget den Judeo-Kristne sekularisme trækker tilbage til reformationen (ibid., 39). Denne opdeling menes at være unik for vesten (ibid., 42), og derfor mener Hurd, at denne sekularisme kommer i konflikt med de kultursammenstød som den stigende pluralistiske vestlige verden oplever (ibid., 43). Hurd opsummerer kort forskellen mellem laïcisme og Judeo-Kristen sekularisme således:

”Judeo-Christian secularism differs from laicism in that it does not aspire to absent or exclude religion from modern spheres of power and authority. It diverges from laicism with regard to the role of Judeo-Christian tradition in the establishment and maintenance of the secularist ”separation” of church and state.” (ibid., 42)

Judeo-Kristen sekularisme er derved mere positivt indstillet overfor religion end laïcismen.

Dertil kommer så spørgsmålet: Er Mogensen laicist eller Judeo-Kristen sekularist? I hendes indlæg kommer hun med en kritik af en ramadanfejring på Christiansborg, et moskebyggeri i København og burkaforbuddet. Sidstnævnte mener hun ikke er strengt nok. Dette kunne umiddelbart godt tolkes som laicistiske træk. Dog er det bemærkelsesværdigt, at hun ikke benævner andre religioner eksplicit. Det er islam, Mogensen ser som et problem, ikke religion generelt. Hvis man ser på nogle andre eksempler, sæsonhilsner i stedet for julehilsner og juletræssagen, så er det islam, der går ind og hindrer danske, og endnu vigtigere, kristne traditioner¹. Ud fra hendes argumentation vil jeg mene, at Mogensen befinder sig i en mere Judeo-Kristen sekularisme, da det er et kultursammenstød vi netop ser blive behandlet her. Mogensen kritiserer moskebyggeriet i København, men har ikke noget problem med de kirker vi har. Yderligere siger hun, at vi skal ”genskabe det Danmark, vi kendte” (Mogensen 2017). Her er det selvfølgelig svært at konkludere hvilket samfund det er, Mogensen refererer til, men i og med at Danmark har været et mere kristent land end vi er nu, så må vi antage, at hun umiddelbart er positivt indstillet overfor kristendommen og dens indflydelse.

¹ Jeg er her opmærksom på, at der er tale om traditioner, som ikke er nedfældet i de kristne helligtekster. Dog vil jeg alligevel kalde dem kristne, da de er funderet i en kristen tradition, nemlig fejringen af Kristus’ fødsel.

Counter-Jihad

I Benjamin Lees artikel *A Day in the "Swamp"* fra 2015 behandles begrebet Counter-Jihad. Begrebet beskrives således: "the counter-jihad movement is (...) a form of cultural nationalism in which nations and citizens are defined by a shared history, culture and values" (Lee 2015, 251). Der er en række generelle træk ved Counter-Jihad, som Lee pointerer. De mener, at islam er i gang med at overtage vesten (ibid., 248), som gennem islamisering vil indføre sharia lov (ibid., 251). Muslimer bliver set som fjendtlige og homogene, og islam er både en religion og ideologi, som er totalitær (ibid., 252). Mange af disse standpunkter ligger ikke fjernt fra dem, som Mogensen præsenterer i hendes indlæg. Ord som islamisme og salamimetoden lægger sig tydeligt op af en ide om islams overtage af vesten, og netop sharia loven stiller hun sig kritisk overfor. Mogensen skriver ikke om specifikke retninger indenfor islam, men derimod islam som helhed, som hun sågar beskriver som en ideologi. Lee skriver, at Counter-Jihad har en frygt for "no-go areas for non-Muslims" (ibid., 251), hvilket vi også ser Mogensen have, dog kalder hun det no-go zoner. I artiklen skriver Lee desuden, at moskebyggerier ses som en forstærkning af skellet mellem muslimer og den almene befolkning (ibid., 251). Som nævnt tidligere er dette noget som Mogensen er kritisk overfor. Hun beskriver det som et "knæfald for islamismen" (Mogensen 2017), og mener det har ødelagt Københavns æstetik som by. En interessant pointe fra Lees artikel ligger i citatet: "any action that can be linked to this monolithic understanding of "Islam" is deployed as evidence in support of hostile intent or action" (Lee 2015, 252). Ligeledes har Mogensen mange negative eksempler, som hun bruger til at beskrive islam som helhed. Hun beskriver omsorgssvigt såsom at gøre "muslimske småpiger til seksualobjekter" og hvordan man sulter børn under ramadanen (Mogensen 2017). Desuden nævnes hvordan man fra statens side er blevet nødt til at lukke en "hade fuld islamisk friskole", og har fængslet en, der har kæmpet for IS (ibid.).

Et af de mere overraskende observationer som Lee har gjort sig i sin forskning er, at Counter-Jihad benytter sig både af mainstream og alternative medier som deres referencer (Lee 2015, 258). Dette er også et træk, vi ser hos Mogensen. I indlægget er der fire ord, som er fremhævet. Det er ordene: "halal", "moskebyggerier", "Juletræssagen" og "burkaforbud" (Mogensen 2017). Hvis man klikker på dem, sender den dig videre til en anden artikel. Ved ordene halal og

burkaforbud kommer man ind på andre artikler fra Den Korte Avis. Men ved ordene moskebyggerier og juletræssagen kommer man ind på henholdsvis Kristeligt Dagblad og Politiken. Begge er medier som er mere anerkendte end Den Korte Avis, og anses for at være mere objektive. Dette gør, at Mogensens artikel virker mere troværdig. Hvis anerkendte medier også skriver om disse sager, så må der være noget om snakken. Kort opsummeret kan vi se, at Mogensen har en del ligheder med den bevægelse, som Lee kalder for Counter-Jihad.

Oliopoly eller pluralistisk religionsbillede?

Ifølge Fenggang Yang er der fire typer af stat-kirke forhold. De er eradication, monopoly, oliopoly og pluralism. Disse fire typer fremfører han i artiklen *Oliopoly is not pluralism* fra 2014. Yang fokuserer primært på oliopoly og pluralism, men før vi går til dem, så lad os komme ind på hvordan den religiøse diversitet er i den moderne verden.

Yang peger på fire vigtige faktorer på hvorfor vi ser en stigende religiøs diversitet i den moderne verden. Den første er migration (Yang 2014, 49). Yang peger på den globale markedsøkonomi, som en grund til, at vi ser flere migranter. I og med at vi ser flere migranter, vil der naturligt også komme en større religiøs diversitet, og som han beskriver det, så er religion for de fleste mennesker "not something that they can easily unlearn nor easily acquire" (ibid., 49). Den anden faktor, som ligger i naturlig forlængelse af det første punkt, er transnationalisme (ibid., 49). Vi ser med globaliseringen, at flere og flere migranter er transnationale, og derfor ofte har enten et hjem i to eller flere lande, eller er tilbøjelige til at besøge deres hjemland. Denne transnationalisme gør det nødvendigt for migranterne at vedligeholde religiøsitet og sociale forbindelser med deres hjemstavn enten "by upholding their traditional religion or by introducing back into their home communities religious practices learned in the communities they have joined" (ibid., 49). Den tredje er massemedier og internettet (ibid., 49). Disse medier gør at "people can easily access information on religions practiced in other times and places through books, magazines, newspapers, television, and increasingly the Internet" (ibid., 49-50). Sidst peger Yang på, at med denne globalisering og migration, kommer der en masse nye og mere individualiserede religioner, hvor man tager elementer fra forskellige religioner (ibid., 50).

Nu til Yangs fire typer af stat-kirke forhold. I eradication er der ingen religion i samfundet. Det er blevet ulovliggjort. Det er blandt andet noget vi kender fra midt 60'ernes Kina (ibid., 53). Monopoly er karakteriseret ved, at der kun er én religion tilladt. Det er noget vi specielt kender fra antikken og middelalderen (ibid., 53). Oliopoly beskriver Yang kort og præcist således: "societies in which the state allows the practice of a few select religions" (ibid., 53). Og til sidst har vi pluralism, hvor det religiøse marked er "open to all comers, and any religion may enter the fray and compete on equal grounds" (ibid., 54).

Hvor placerer det så Mogensen og hendes ønske om, hvordan staten skal agere? Til at starte med kan vi hurtigt udelukke både eradication og pluralism. Mogensen ønsker ikke frit spil for alle religioner, hvilket ses tydeligt i hendes kritik af islam, og hun ønsker heller ikke et religiøsfrit samfund, da hun gerne vil værne om kristne værdier såsom julehilsner og juletræ. Hvis vi går ind og læser lidt mellem linjerne, så må en udelukkelse af monopoly også være rimelig, da hun ikke polemiserer mod andre religioner end islam, og endda tager jødedommen i forsvar, som hun mener islam kører en hetz mod (Mogensen 2017). Det efterlader os så med oliopoly, men det er en særlig form for oliopoly, Mogensen ønsker. Hun siger, at hun gerne vil "genskabe det Danmark, vi kendte" (ibid.). Yang skriver: "In some cases, the established religions and the state collude to label the other religions as bad religions, sects, cults, or evil cults, to the extent that people may believe it is morally right and in the public interest to ban them" (Yang 2014, 56). Dette kan man argumentere for, er hvad Mogensen ønsker at opnå igennem hendes indlæg, nemlig at vinde opbakning, så det bliver mere moralsk korrekt at lovgive mod islam. Yang uddyber yderligere: "When the power of the state is used to support one or a few religions, it inevitably results in the political restriction and persecution of followers of other religions, religious conflict, or even religious wars" (ibid., 53). Dette citat er interessant, da Mogensen netop mener, at staten i for høj grad har accepteret islam med de mange knæfald for religionen. Dog kan man argumentere for, at mange muslimer, modsat Mogensen, mener at der har været for mange restriktioner og for lidt hensyn til islam i Danmark. Man må derfor antage, at den form for oliopoly som Mogensen ønsker, er en form for oliopoly, og derved hvor kristendommen får højere status end andre religioner. Herved kommer den Judeo-Kristne sekularisme, som diskuteres tidligere, også til udtryk.

Sikkerhedsliggørelse

I 2001 udgav Carsten Bagge Laustsen og Ole Wæver bogen *Samfundsvidenskabelige syn på det religiøse*. Jeg vil i denne opgave tage udgangspunkt i kapitlet *Religion forsvaret. Hellige objekter for sikkerhedspolitik*. Heri behandler de begrebet sikkerhedsliggørelse, og mere specifikt sikkerhedsliggørelsen af religion. Men lad os starte med at definere sikkerhedsliggørelse. Laustsen og Wæver beskriver sikkerhedsliggørelse som ”processer hvor *noget* (et referenceobjekt) udpeges som eksistentielt truet, og hvor denne trussel mødes med sikkerhedspolitiske tiltag i dets forsvar” (Laustsen & Wæver 2001, 152). Vi har altså aktører som ser et referenceobjekt som truet, og derfor ”påkalder sig en ret til at anvende ekstraordinære midler i dets forsvar” (ibid., 152-153). I Mogensens indlæg ser vi, at hun med hendes konstruktion af islam netop gør dette. Islam har, ifølge Mogensen, gjort brug af salamimetoden, og har derved startet en snigende islamisme. Mogensen mener, at denne trussel er så alvorlig, at vi bliver nødt til at søge til drastiske handlinger, såsom at forlade nogle internationale konventioner som Danmark er med i, heriblandt Flygtningekonventionen. Hermed hæver Mogensen problemstillingen omkring islam over almen politik, og giver den en særlig status i henhold til Danmarks sikkerhedspolitik. Det understrejes især, som tidligere nævnt, ved hendes karakteristika af islam som ekspansiv, truende og voldelig. Et træk som Laustsen og Wæver også fremhæver er karakteristiske for sikkerhedspolitiske retorikere (ibid., 153). Et andet træk er, at ”det fremstår som absolut nødvendigt at handle her og nu – hvis der ikke i tide tages initiativer, vil det være for sent” (ibid., 153), og med henhold til Mogensens retorik, såsom islamisme og salamim metode, lægger hun også op til, at vi skal skynde os at gøre noget ved problemet, før vi falder for islams krav.

I forhold til religiøs sikkerhedsliggørelse skriver Laustsen og Wæver: ”Vores bærende pointe er, at religion er eksistentielt, og at trusler mod sakrale objekter derfor ofte ses som eksistentielle trusler, der kræver umiddelbar og resolut handling af staten” (ibid., 160). Hvis vi tænker sakrale objekter som noget større end bare materielle ting, kan man argumentere for, at nogle muslimer netop har følt en trussel mod deres praksis, og derfor ønsket visse særkrav fra staten. Man kan dog argumentere for, at Mogensens egne sakrale objekter, her forstået som hendes Judeo-Kristne sekularistiske værdier, er truet, og derfor ser hun det også som et stort problem, at Danmark netop bøjer sig for disse krav der bliver stillet.

En sidste vigtig pointe som Laustsen og Wæver har er, at ”sakrale objekter sakraliseres gennem troens handlinger, mens ideologiens sublime objekter sublimeres ved at blive objekter for et begær” (ibid., 168). Hertil kan vi se, at Mogensen mener, at islam prøver at sakralisere Danmark, og derved ødelægge det Danmark vi kender, mens hun selv repræsenterer ideologien, ved at danske objekter, såsom vores flotte hovedstad, bliver et objekt for et begær – et objekt der er blevet ødelagt af en sakralisering, nemlig ved at der er blevet bygget en moske.

Hermed kan man konkludere, at både Mogensen og hendes konstruktion af islam forsøger at lave en sikkerhedsliggørelse. Islam prøver at sikre deres ret til deres religiøse praksis, mens Mogensen prøver at forsvare hendes Judeo-Kristne sekulære Danmark.

Konklusion

Jeg har i denne opgave analyseret Britta Mogensens indlæg i Den Korte Avis. Jeg har ved hjælp af Elizabeth Shakman Hurds distinktion mellem laïcisme og Judeo-Kristen sekularisme vist, at Mogensen umiddelbart må anses som værende Judeo-Kristen sekularist. Igennem Benjamin Lee har jeg vist, at der er mange gennemgående træk ved Mogensens indlæg, som minder om det vi ser ved Counter-Jihad bevægelsen. Jeg har diskuteret hvilken type stat-kirke forhold Mogensen ønsker igennem Fenggang Yangs teori, og konkluderet, at hun implicit giver udtryk for en oliopoly, med en vægt på kristendommen. Til sidst har jeg med Carsten Bagge Laustsen og Ole Wævers begreb om sikkerhedsliggørelse vist, at ikke kun Mogensen, men også hendes konstruktion af islam forsøger at lave en sikkerhedsliggørelse – Mogensen vil sikre det Judeo-Kristne Danmark, mens islam vil sikre deres religiøse praksis.

Litteraturliste

Hurd, Elizabeth Shakman

2008 "Varieties of Secularism", *The Politics of Secularism in the International Relations*, Princeton University Press, Princeton, 23-45.

Jespersen, Karen

2017 "Video: Demonstration for burka og niqab – Danmark bliver mere muslimsk, og det går stærkt", <https://denkorteavis.dk/2017/video-demonstration-for-burka-og-niqab-viser-hvor-muslimsk-danmark-er-blevet/> (set 12.05.2018)

Jespersen, Karen og Ralf Pittelkow

2017 "Danske forbrugere kan ikke fravælge islamisk kød i butikkerne – det er på høje tid at indføre halalmærkning", <https://denkorteavis.dk/2017/danske-forbrugere-kan-ikke-fravaelge-islamisk-koed-i-butikkerne-det-er-paa-hoeje-tid-at-indfoere-halalmaerkning/> (set 12.05.2018)

Laustsen, Carsten Bagge og Ole Wæver

2001 "Religion forsvaret. Hellige objekter for sikkerhedspolitik", *Samfundsvidenskabelige syn på religion*, Jurist og Økonomforbundets Forlag, København, 151-172.

Lee, Benjamin

2015 "A Day in the "Swamp": Understanding Discourse in the Online Counter-Jihad Nebula", *Democracy and Security*, 11:3, 248-274.

Mogensen, Britta

2017 "Islamisering af Danmark begyndte blødt med krav om badeafhæng – så kom alle de andre krav om særbehandling", <https://denkorteavis.dk/2017/hvis-vi-ikke-vil-have-svenske-tilstande-er-vi-i-11-time/> (set 11.05.2018)

Ordnet

2018 "Salamimetoden",
<http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=salamim metode> (set 13.05.2018)

Ordnet

2018 "Islamisme", <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=islamisme> (set 13.05.2018)

Politiken

2012 "Juletræsballade: Konfliktramt boligforening skal have ny bestyrelse",
<https://politiken.dk/indland/art5416796/Juletr%C3%A6sballade-Konfliktramt-boligforening-skal-have-ny-bestyrelse>
(set 12.05.2018)

Søndergaard, Britta

2013 "Qatars donation til dansk moské skaber bekymring",
<https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/qatars-donation-til-dansk-mosk%C3%A9-skaber-bekymring> (set 12.05.2018)

Wikipedia

2017 "Den Korte Avis", https://da.wikipedia.org/wiki/Den_Korte_Avis
(set 13.05.2018)

Yang, Fenggang

2014 "Oligopoly is not pluralism.", in: Giuseppe Giordan, and Enzo Pace, eds., *Religious Pluralism: Framing Religious Diversity in the Contemporary World*, Berlin, Germany: Springer. Religious Pluralism, 49-59.